

НАСЛОВ којим је насловљено ово слободно размишљање делује као оксиморон. Како може непоштење бити искрено? Е може!

Уопште, однос између искрености и поштења није нимало једнозначан, иако се ова два појма и речнички неретко наводе као синоними или речи блиског значења.

Два скорашња подстицаја из политичке сфере подстакла су нас на потребу преиспитивања те привидно очигледне сродности ових двеју врлина, односно карактерних особина. Таквих повода, ако усредсређеније размислимо, заправо има много, само што их у журби и површности с којима примамо усмено саопштене или писане информације из политичког живота, навикнути на то да су речи изгубиле тежину и значај, а навикнути на њихове уврежене акцепције, напосто не примећујемо. А има разлога због којих би ваљало бар начас застати и о овоме промислити.

Први повод за размишљање налазимо у многобројним, претежно негативним реакцијама на (српским) друштвеним мрежама поводом објављивања срдечног писма којим је француски председник Емануел Макрон захвалио свом српском колеги Александру Вучићу на саосећању са „француским пријатељима“ после пожара у катедрали Нотр Дам, као и на великодушности с којом је сразмерно сиромашна Србија и финансијски подржала обнову овог симбола француске културе и идентитета.

Многи коментари садрже оцену да је, с обзиром на то како се Француска већ дуже време понаша према Србији и њеним виталним интересима, реч о неискрености француског председника. Неки аналитичари су разложно указали и на симптоматичан тренутак који је одабран за ово исказивање захвалности и добрих намера – приближавање састанка са лидерима Западног Балкана у Паризу, после оног првог, суштински неуспелог, у Берлину, као и припремање терена за најављену Макронову јулску посету Београду.

Ови други су по свој прилици у праву, док за замерке француском председнику на неискрености мислим да нема основе.

Други моменат који ме је навео да се присетим једног давнашњег разговора о искрености и поштењу била је неоспорно искрена опаска, односно вајкање Александра Вучића на нетом одржаном GLOBSEC форуму у Братислави, да га Западњаци, без обзира на то шта им он све говори и објашњава, стално пропитују о односима Србије са Русијом.

Конкретно, догађање му је поставила и Валери Хопкинс, модераторка панела на коме је наступио у друштвеном друштву мила Пукановића и Хамилет Генија, и која доносила угледног утицајног „Фајненшел тамса“ за Југоисточну Европу.

Поступак ове енглеске новинарке изразито антируског опредељења или, тачније, опозиције, вратила ме у сећању на веома занимљив разговор који сам својевремено, као амбасадор CPJ при Светој Столици, водио са својим младим британским колегом Френсисом Кембелом.

Кембел је по свему, чак и изгледом, био типични Британац, као кад бисте укрстили Мистер Бина и пајтоновца Џона Клиза, а о карактеру да и не говоримо...

СТИЦАЈЕМ ОКОЛНОСТИ, БЛАГОДАРЕЋИ ЈЕДНОМ ЗАЈЕДНИЧКОМ АМЕРИЧКОМ ПОЗНАНИКУ ИЗ ВРЕМЕНА КОЈЕ ЈЕ ПРЕТХОДИЛО НАШЕМ СЛУЖБОВАЊУ У РИМУ, УСПОСТАВИЛИ СМО ОДЛИЧНЕ РАДНЕ, А ДО МОГУЋЕ МЕРЕ И ЉУДСКЕ ОДНОСЕ. БАШ ЗБОГ ТОГА, ИАКО НИЈЕ ИМАО НИКАКВИХ НЕДОУМИЦА У ПОГЛЕДУ ИСПРАВНОСТИ ПОЛИТИКЕ СВОЈЕ ДРЖАВЕ ПРЕМА „КОСОВУ“, НЕКАКО МУ ЈЕ БИЛО НЕЛАГОДНО САЗНАЊЕ ДО КОЈЕ МЕРЕ ЈЕ ОНА ЗА МЕНЕ, ОДНОСНО ЗА ДРЖАВУ КОЈУ САМ ПРЕСТАВЉАО, НЕПРИХВАТЉИМА, А ДОНЕКЛЕ И НЕСХВАТЉИВА.

ЗАТИМ МИ ЈЕ ПОВЕРИО ДА СЕ У БРИТАНИЈИ ИСКРЕНО ВЕРУЈЕ У ТО ДА СРБИЈА НИ У КОМ ПОГЛЕДУ НЕ МОЖЕ НАПРЕДОВАТИ, УЗЛЕТЕТИ, КАКО СЕ ИЗРАЗИО, ДОК СЕ РАДИКАЛНО НЕ ОСЛОБОДИ „КОСОВСКЕ МЕТАСТАЗЕ“, ТАКО ДА НАМ ОНИ У СТВАРИ, ДУГОРОЧНО ПОСМАТРАНО, ПОМАЖУ ДА ИЗВРШИМО ТУ ВИШЕСТРУКО ТЕШКУ ОПЕРАЦИЈУ, ТЈ. ДА ЈОЈ СЕ ПОДВРГНЕМО

ОДЛУЧИО ЈЕ СТОГА ДА МИ НА ДИПЛОМАТСКИ НЕУОБИЧАЈЕНИ НАЧИН ИСКРЕНО ОБЈАСНИ У ЧЕМУ ЈЕ СТВАР. СЕЋАМ СЕ ДОБРО ЊЕГОВИХ РЕЧИ: „ПОСТОЈЕ ДВА ГЛАВНА МОТИВА КОЈИ ДЕТЕРМИНИШУ ПОСТАВЉАЊЕ НАШЕ ВЛАДЕ ПРЕМА КОСОВСКОМ ПИТАЊУ. ОБА СУ, ЗНАМ, ЗА ВАС У ОВОМ ИСТОРИЈСКОМ ТРЕНУТКУ НЕПРИХВАТЉИВА, ПРИ ЧЕМУ ЈЕ ПРВИ ИСКРЕН И ПОШТЕН, А ДРУГИ ТАКОЋЕ ИСКРЕН, АЛИ ОБЈЕКТИВНО НЕ БАШ И САСВИМ ПОШТЕН“.

ЗАТИМ МИ ЈЕ ПОВЕРИО ДА СЕ У БРИТАНИЈИ ИСКРЕНО ВЕРУЈЕ У ТО ДА СРБИЈА НИ У КОМ ПОГЛЕДУ НЕ МОЖЕ НАПРЕДОВАТИ, УЗЛЕТЕТИ, КАКО СЕ ИЗРАЗИО, ДОК СЕ РАДИКАЛНО НЕ ОСЛОБОДИ „КОСОВСКЕ МЕТАСТАЗЕ“, ТАКО ДА НАМ ОНИ У СТВАРИ, ДУГОРОЧНО ПОСМАТРАНО, ПОМАЖУ ДА ИЗВРШИМО ТУ ВИШЕСТРУКО ТЕШКУ ОПЕРАЦИЈУ, ТЈ. ДА ЈОЈ СЕ ПОДВРГНЕМО.

ЗА ДРУГИ БРИТАНСКИ ПРОКОСОВСКИ ПОРИВ НАГЛАСИО ЈЕ ДА ЈЕ ПОДЈЕДНАКО ИСКРЕН, АЛИ НЕ И ПОШТЕН ПРЕМА НАМА: „КОЛИКО ГОД ВАС РУСИ БУДУ ВИШЕ ПОДРЖАВАЛИ У ВЕЗИ СА КОСОВОМ, МИ ЋЕМО УТОЛИКО ВИШЕ БИТИ ПРОТИВ ВАС. ТУ НЕМА ПОМОЋИ. ТО ЈЕ НАПРОСТО ТАКО, БЕЗ ОБЗИРА НА СВЕ ШТО СЕ НА КОСОВУ И ОКО КОСОВА БУДЕ ДЕШАВАЛО“.

„ОВО ВАЖИ И ЗА СВАКО ДРУГО ПИТАЊЕ, БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ, ОДНОСНО РЕПУБЛИКУ СРПСКУ, НА ПРИМЕР“, ДОДАО ЈЕ НА КРАЈУ МОЈ ИСКРЕНИ БРИТАНСКИ КОЛЕГА. И УВЕРЕН САМ ДА ЈЕ ЗАИСТА БИО ИСКРЕН, КАО, УОСТАЛОМ, И ВАЛЕРИ ХОПКИНС...

ПРЕМДА МИ ПОСЛЕ ЊЕГОВОГ ОБЈАШЊЕЊА НИЈЕ БИЛО НИМАЛО ЛАКШЕ, БЕЈАХ САМ МУ ЗАХВАЛАН НА

поучној искренности, али и спремности да направи разлику између искренности и поштења.

Зато верујем да је и Макрон, полазећи од својих мотива, у писму Вучићу био искрен. Да ли и поштен...?

У свом тумачењу искренности познати савремени (опет!) британски мислилац Ентони Клифорд Грејлинг, заједно са Ричардом Докинсом и Кристофером Хиченсом, један из „несветог тројства“ противрелигијских заговорника „предности хуманистичке етике“ над етичким кодексом са трансценденталним упориштима, нехотице даје путоказ за разрешење дилеме о томе да ли искреност може бити и непоштена.

Ево шта пише Грејлинг: „Говорити искрено значи рећи оно што заиста мислите, рећи истину *тачно онако како је видите*, и учинити то без обзира на последице... Кад човек није искрен, он је обазрив или *непоштен* или тактичан“.

Колико год вас Руси буду више подржавали у вези са Косовом, ми ћемо утолико више бити против вас. Ту нема помоћи. То је напросто тако, без обзира на све што се на Косову и око Косова буде дешавало

Дакле, рећи истину „онако како је видите“, а ако то не учините, непоштени сте тврди британски филозоф. Непоштени, заправо, према себи и сопственој визији истине која је онајвише изграђена на логици властитог интереса, а не према другоме и некој истини утемељеној на реалности или, још мање, одређеним трајнијим правним и етичким начелима. То је истина за себе, а не, условно речено, по себи.

А пошто међународном политиком, уз интересе, на крају крајева ипак управљају односи снага, онда онима који мисле да су моћни и јачи од других, обазривост и тактичност, које помиње Грејлинг, нису ни потребне. Према томе, *in ultima linea*, искреност уопште не подразумева поштење, већ искључиво самопоштовање, у смислу верности својој представи о истини.

Међу чувеним максимама Бенџамина Франклина (1706-1790), једног од очева америчке уставности и државности, постоји и ова „Искреност је најбоља политика“. Ако је тако, онда овај велики човек сигурно не би замерио министру спољних послова Србије Ивици Дачићу због тога што је на новчаници од 100 долара, са Франклиновим ликом, искрено написао „Косово је Србија“ и тиме је, по оцени Амбасаде САД у Београду, грубо оскрнавио.

Њоме се, уосталом, и даље могу плаћати они који послушно следе западњачку „искреност“. А што се Срба тиче, нека покушају да остану поштени, а искрени онолико и на начин на који су то строги учитељи западне демократије.

Ево, управо прочитах да се Шефик Џаферовић љути због тога што је Милорад Додик са Жељком Цвијановић без усаглашеног става трочланог Председништва БиХ отпутовао на економски форум у Санкт Петербургу, да разговара о гасификацији РС.

Нема сумње да је он искрено љут. Како и не би био, тим више што се његов колега из Председништва срео и са Сергејом Лавровом, што се има сматрати посебно малигним.

Ништа зато, само искрено даље...

([Све о Српској](#))